

У Новоме Саду 31. маја 1886.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — погодишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10. — 5, — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX Porcellangasse, 56.) — Претплата и све што се тиче администрације шаље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда, слова као што су ова и сваки пут 30 новч. за жиг.

Телеграми

Из Монахова у Београд. Ми нашег краља гурнуемо под регентство.

Из Београда у Монахово. Е, лако је са лудим краљем, ал је тешко са пустим.

Мађарска академичка омладина у Пешти,

Печуу и т. д.

Ви сте можда бржи нег што разум прашта
(Ал и разум каткад има својства ташта;
Ви нисте онаки како Тиса жели;
Можда вас и винце лако развесели.
Неке од вас можда професори гоне,
А неки се можда и од књиге клоне.
Али да сте влада без икака чувства,
Ко вам то пришива — потвора је пушта.

Можда вам је зелено политичко дело
(Ал у политици ретко је што зрело).
Можда вам и савест у потаји цичи
Што се не да с правом ваш идеал стићи.
Можда је и слабост што се снагом гради,
Можда су и ваши отровани нади, —
Ал да вам на срцу није ледна кора,
Ко неће да даже, то признати мора.

Тешко је то доћи до истине чисте,
Ви кошута младог запамтили нисте.
Судили би боље, ал вам школа таји
Науку што га дају стари догађаји.
Ваш је зреник кашто ужи нег што треба,
Па не дате сваком своје парче хлеба.
Ал да вам кроз жиле сурутка не цури,
То види и онај ко се на вас дури.

Нећу да сам ügyvéd ни Ферка ни Пиште,
Ал се умем ставит' на ваше гледиште.
Мени се не чини да је белведерно,
Ал и с тог гледишта могу рећи верно,
Могу рећи (да ме нико не осуди),
Могу рећи (да се нико не ражљути),
У вама је жица, што условно гуди:
Од оваке ћеце могу бити људи.

Са вашег гледишта прећи ћу на своје
(Кам среће да једно поред другог стоје!)
Са гледишта мога (није моје само)
Колико нас има и ви и ми знамо),
Са гледишта нашег чек'о б' барјак бео —
Ал ја сад о томе нисам зборит' хтео.
Томе ће се можда казно венац сплести,
Где се могу руке са две стране срести,
Ту су благовести.

Од злопамћа уме да замагли глава,
Има мука којим треба заборав.
Има рана које смртне су без друга, —
Ал до споразума много је каљуга,
Рекох више него, што сам за сад смер'о,
Занела ме мис'о, — жеља — или перо.
Хтедох само рећи: ваше ј' срце младо,
А није га сана ни трулеж савладо.

Један пештански ђак.

Шетња по Пешти.

Јуче сам био у Пешти. Ја се не одричем своје народности; не тајим да сам Србин. А кад знате да сам Србин, онда знате и то, да је и самном овладала нека малаксалост, млитавост, дремеж.

У нашим крајевима научио сам се да спавам,

па вам неће бити чудно ако чујете, да сам спавао све од Новог Сада па до Киш-Кереша. Та спавамо ми Срби годинама.

Кад сам протрљао очи био сам у жељезничким колима сам. На поду су лежале неке изгужване, на пола поцепане новине. Казао сам вам већ, да сам Србин. Можете дакле мислити да сам одмах дохватио те новине, јер ми Срби страсно волемо да читам новине, само кад не морамо давати за њих — претплату. Бог би га знао, тако нам је ваљда суђено.

Дохватим дакле новине, те станем читати. Горњи део листа, дакле наслов, био је поцепан. И опет вас потсећам на то да сам Србин. Не чудите се дакле, ако се нисам много жестио што не морам читати из почетка, јер ми Срби, као што знате, баш не маримо да почињемо. Сваки од нас то најрадије оставља другоме.

Ал нуто мога чуда. Почех читати новине из среде, а тамо се налазио крај неког ратног извештаја. Читам како су наши војници заједничке војске, заробили 800 људи. Сасвим потанко било је испричано, како су са четир страна дошли, опколили, па похватили...

И сад да видите како сам се знојио. Оврећем новине, загледам хартију, не изгледа ми стара. А ја опет знам сву новију нашу историју. Знао сам како нам је било на Кенигрецу, знао сам како је било у бокешком устанку, знао сам како је прошао Сапари приликом окупације Босне. Па бого си га мој, где ли је то наша војска заробила 800 људи? Мислим и мислим, ал никако да се домислим. То ме је страшно љутило. Та зар ја збиља ништа више не знам. Еј, еј, како ме брзо издало памтење.

Ја још у мислима, кад стаде влак, а ја добих сапутника. Човек тај имао је доста незгодан капут, ал доста згодно лице. Одмах сам знао да је какав не-

мачки професор. Извадио је књигу и почео да чита. Мени севну кроз главу мисао.

„Господине!“

„Тиче се то мене?“ — запита он учтиво, ма да осим њега не беше никога.

„Имао бих нешто да вас питам. Реците ми молим вас, дали је вама познато, којом је приликом, у новије доба, заробила наша војска 800 људи?“

Он је гледао у мене, но видило се на њему, да тражи по својој глави одговор. „Хм то је чудно питање. Ја баш немогу да се сетим.“

Пружих му подеране новине. Он их загледа, прочита, па стаде вртити главом. „Не знам, бога ми, не знам.“

Нисмо ми приметили, да је ушао кондуктер, да зареже карту. — „Молим“ —

Мој сапутник га није опазио. „800 људи заробити, па да ни један од војске не буде рањен —“ говорио је он.

Кондуктер, Мађар уђе му у реч. „Јест лако је било тим опколити и похтавати људе, кад нису имали оружја —“ рече он срдито. „Где је то било? запитасмо у један глас.“

Кондуктер нас погледа. „Па јуче у Пешти.“

А то ли је дакле у ствари? Ни мени ни мом сапутнику не беше још познато, да је наша војска опколила у Пешти демонстранте и заробила 800 радника и негрта. Шта ти се све неће десити у овом свету а и ја и професор лупали главу и тражили такав случај по нашој новијој угарској историји.

Но да, то је било на путу ал хтео сам да вам причам нешто и о Пешти. Видите, ја у Пешти ништа нисам видио. Затворио сам се у соби, дао донети све новине и пажљиво сам прочитао цео ток демонстрације. Не дао бог да лутам по свету необавештен, те да не знам ни оно, што се јуче десило. Нисам ја ваљ-

ПОДЛИСТАК.

Баба роксин гроб.

(Свршетак.)

Где си музо? Брзо засуци руке
Да јој оплетемо венац вечне славе!

Баба Рокса ј' болна; болна и преболна.

(Та њени су дани већем избројани!)

Већ недеља дана ево се отегла

Од како је бака у постељу легла.

Последњи је часак — са смрћу се бори

Нико да је болну, преболну подвори;

Нико да јој болној чашу воде пружи —

(Срце јој се старо у грудима стужи,

Та никоме ништа учинила није,

Па се ипак од ње сваки клони, крије.)

Са светом се прашта остарела бака

(Ал шта ћемо Роксо кад је судба така?)

Никог код ње нема да свећу припали,

— На асталу гори стари жижак мали. —

Вава га је одмах с почетка ужегла

Док још није болна у постељу легла.

Мољтвице шапће, усне тио зборе:

— „Опрости ми силни боже одозгоре!“ —

Чим то шану, душа одлете јој горе

Одлетела горе у небеске дворе

Смрт је лака била, патила се није

— Жижак пршти, гори; слаб се пламен вије

. . . . Још те мало само, ено га издише

А шта и да гори? . . . Нема баке више!

Мачак поред баке легао, па дрема

Не чује се ништа, тишина је нема.

Мачку ни мукајет; удесио, преде.

Упро очи горе у те старе греде.

Он никад не куне ту судбину клету

— Не зна да је сада саморан у свету! —

Не зна да ј' сироче, да никога нема

Он се само лиже, лицка, преде, дрема

И не зна сирома, шта се за њ' још спрема.

Та да знаде само свиснуо би о'ма,

О, сирома мачак, сирома! (сирома!!!)

Запевали петли, свет се из сна буди,

Ено рујна зора са истока руди.

Пред бакиним двором и сад с' липа шири

И сад са свих страна цветак широм мири.

да, буди бог с нама, немачки професор. А кад сам прочитао све новине до краја, онда сам ви'те доста што-шта научио. А ево што сам научио.

Знате ли зашто вичу пештанске новине на нас Србе да смо бунџије и опасни по ову државу? Јелте да не знате? Но ја сам био у Пешти, па ћу вам одмах казати. У Пешти виче цео свет: „доле ерцхерцог Албрехт“, „доле Тиса“, „доле сви.“ И опет кажу да смо ми опасни по ред и по државу. Ја држим да имају и право. А знате ли зашто? Зато, што смо ми благи, мирни, кротки. . . Пештанци знају како је нами тешко, па к'о мисле: „Ово су неки потмули, опасни људи, јер није могуће, да они то тако олако трпе, а не туже се, не жале се, по мирно плаћају порезу и гласају како власт хоће. Него мора бити да они тајно спремају неке завере, па зато избегавају сваку ларму и опозицију“.

Верујте не може бити друкчије него баш тако мисле о нама у Пешти. А ми, манте нас збогом, још мало па ћемо ићи на — четврту будатештанску конференцију.

—ОМ—

У ш т и п ц и.

Да чујете разлику између демонстрације и буне. Кад се у Н. саду заказивао Милетићу банкет, онда је то била буна, а кад у Будимпешти 40.000 људи виче: „Доле Албрехт“, певају кошутову песму, и крваве се с војском и полицијом, то је — демонстрација.

Чудни су Мађари. Буне се против Беча, па и то — немачки. Непрестано вичу: „Abzug“ Јански, „Abzug“ Албрехт и т. д.

Боже мој, како су скромни Руси! Енглез тражи да влада над Индијом, Француз би да освоји Кину,

а Рус би хтео само на цркву св. Софије у Цариграду да однесе — крст. Па и то је Европи неправдо.

Турци су дозволили, да се у Цариграду дигне руска школа. Ето, шта ти је срећа. Још ће и Мађари једном дозволити, да Руси оснују школу у — Будапешти.

Сад тек видимо, да су Духови били излишни. Није било нужно што је тог дана сишао св. дух на апостоле, те они почеше „на свима језицима“ да проповедају христову науку. Код нас се од сад на свима средњим школама мора веронаука предавати само једним, т. ј. мађарским језиком.

Једно се само чудим, како се нису до сад сетили Мађари да нам забране свесловенско, дакле пансловенско: „Оченаш.“

И нашег најбољег сликара Пају Јовановића хоће да уведу у мађарски тефтер. Па зашто не господо и Крајевића Марка? — он зацело не може изјавити да лажете.

Одиста има чудног света. Отац Паје Јовановића издаје свог сина за Мађара, а наш „јединац“ Радић издао је опет свог оца за хонведа од 1848. године.

Јединац, Радић, хоће у својој најновијој књизи да се умили такозваном патријару, па зато и мора да пише о „такозваним“ српским привилегијама.

Зашто не узима синод наше саборске ствари у претрес? Зато, јер је наш синод данас син од — Германа.

Са липиних грана тужно песма бруји
— Певају опело сићани славуји —
Невесело свуда, и цветак уздише . . .
Нема баба Роксе . . . Никад . . . Никад више.
Та њена је душа давно богу хтела
Сад јој дође време, па је одлетела.

Одонуд из села каква с' дигла граја?
Куда, куда иде оружана „раја“ — — — ?
Са глоговим штапом у десници руци
Јуре, јуре напред као гладни вуци.
На све стране грдан урнебес се диже;
Иде, иде граја, све ближе и ближе . . .
(. . . Снаш Пели је јутрос преминуло дете
— Појела га Рокса!!! — Иду да се свете.
Та вештица стара на душу с' попела
Појела је досад, валда полак села!)
Ево их већ, ту су код Роксиног двора,
Урнебес се дигло, ко бура сред мора . . .
Вика се разлеже, урнебес се диже
Ево јоште једна четица где стиже;
Земља с' тресе, дршће, ваздух силно бруји
Ућуташе на мах на липи славуји.

Подигло се ено ваљда цело село
(Сад ће баба Рокси да држе опело!)
— „Да палимо кућу!“ — грмну са сви страна
— „Нек с' и незна никад да је кућа била.
Нек у њој изгоре и вештица клета!“ . . .
(. . . Откад с' баба Рокса склонила са света!!! . . .)
Нагрнуше сламу на све четир стране,
Стишало се за час оно халакање . . .
. . . И за мало само — диже с' пламен горе
Па околи беле поносите дворе.
Варнице искачу, једна другу стиже
Модар страшан пламен плаво небо лиже.
Не види се ништа до пламеног ждрела
Баш као да горе васиона цела . . .
На роксину собу сви упрли очи
Ал кроз прозор ено где мачак искочи;
Искочи сироме на богати стаде,
Ал за њим се вика и клицање даде . . .
— „Та недајте људи, то је душа њена!“ —
Повикала сада из гомиле жена.
Поплашио с' мачак, — и стар је сироме —
Неможе да бежи, посустао о'ма.
Сустигла га раја; ето, ето беде

WWW.UNILIB.RS
УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Ђира. Но, сад, после јанскове афере, бар ће посланици на угарском сабору лакше и извесније моћи знати одкуд ветар душе.

Спира. Како то?

Ђира. Како?! Тако — јер су сад на саборници сви прозори полупани.

Ђира. Ја се сећам да неки новинари обично и најпростију класу људи зову народом, светином или бар пукџом. А што сада кажу да је „моб“?

Спира. Покушају да ти то, макар и у шали, разјасним. Народ се зове онда, кад на род (макар га и туча потукла) плаћа порез. Светина се зове зато, што свети Дај не би могао живити, да га не подржава свети На. — Пук је онда кад не може да пукне ни од смеја ни од једа. — А моб је кад се Мобилизира.

Ђира. Нисам те добро разумео.

Спира. Верујем. Треба дручкија глава да то разуме.

Ђира. Кад си већ ударио у шалу, кажидер ми, зашто та светина у Пешти — (т. ј. од како су се ђаци повукли) највише набајива на полицију?

Спира. Та је светина можда мало и гладна.

Ђира. То лако може бити. Али ко је још од полиције добио земичака или переча?

Ђира. Ћути, молим те. Ти не знаш ни то, да се пештански капетан зове Певари.

П у с л и ц е.

⊙ Ми смо се надали да ће Тиса Анђелићу рећи: „Жао ме је, ал моје ти сузе не помогше!“ — Но

(Мачак сада стао, па се загледао.)

— „Та удрите људи, што сте, што сте стали?“ —
А један га сада „плоговцем“ обали.

— „Фала богу!“ — кликну та галама цела,
Па бацише мачка сред пламеног ждрела.

Изгорео мачак, прогут'о га пако;

Није се ни над'о да ће скончат' тако.

Срушила се кућа, — само с' оцак диже

А модар га пламеи са свих страна лиже . . .

Из облака сада плаха киша паде,

Угаси се ватра, горети престаде . . .

Прекрети се руља, па се крену кући

Кренули се кући, молитве шапчући.

*

И сада се знаде, где је кућа била,

А над тим згариштем туга шири крила,

Сад не шири липа своје грање вито

Сад се туда коров шири поносито . . .

Славуљева песма са лепе не бруји.

Само каткад амо кукавица слети

Па са тужном песмом мир наруши свети.

А каткад и сова у поноћно доба

Немило захуче врх бакина гроба . . .

како сад стоје ствари, може још Анђелић за који дан дочекати да он те речи Тиси каже.

⊖ Пештански „Lloyd“ уме високо врећати, али уме за тим и ниско пузити. То су два екстрема (или, управо рећи, само је ово друго ex treme) а оно прво је ex обести.)

⊗ Досад се само вино апциговало, а сад је већ и Тиса дочекао „Abzug!“

⊕ Од четрдесет посланика које краљ Милан бира није ни један Стојан (Новаковић). — Не само да ни један није Стојан, него многи није ни постојан.

△ На будућој скупштини у Србији неће се слобода штампе већма стешњавати. То се суди по томе, што је и др. Владан остао код куће.

□ Неки негодују што је председник одбора петнајсторице лично јавио Анђелићу, да је одбор свој посао свршио. Али то све стоји до начина како му је говорио. Можда му је рекао овако: Ми смо наш задатак свршили и сада сазиву сабора нема никакве сметње осим тебе, сметења че.

✠ Ако је коме бурету суђено да се распадне, онда и Пинтер побегне од њега.

* * *

Давно је то било; давно, врло давно,

Данас се и не зна за име јој славно.

И не зна се, велим, еј да грдне штете

Еј лажљиви, грозни, превртљиви свете!

Зар се тако чува помен од старина?

Зар тако аманет од оца на сина?

Зар да с' заборави? — О, та срам вас било

Та ово се давно, — још „пре буне“ збило!

О „буни“ је она кућа на ледина

Разорена била, пуста, развалина;

Још се само оцак гордо диз'о горе

Причао је грому за роксине дворе.

Ал валда је тако црна судба хтела,

Те га је о „буни“ кумбара разнела;

Срушио се и он на све четир стране, —

Сад је пустош сама, мој драги брајане.

Пустош, сама пустош, — а зидови стари

Ко да жале оне „старе, златне дане“ . . .

Сомбор 1886.

Спевао Њиракњуре.

= Абердар је силом хтео да докаже, да у ученом друштву има крађе. И заиста: нашле се крадене квите — у рукама господина министра.

Проба пера.

CLXXXIX.

Баба Јула.

Пилићи јој викали:
Баба Јуло ни, ни, ни!

Баба Јула ј' слушала,
И жеђ своју кувала.

Сад јој вели тица кос:
Баба Јуло црвен нос!

СХС.

Добричина.

Удала се Анча, Сока,
Удала се Фема;
И сад добри чика Васа
Више кћери нема.

Сад да дођу одкуд какви
Просиоци нови,
Чика Васа не би знао
Да противуслови.

Добричина ј' сушта,
По рајскоме типу —
Дао би им своју
Слачајшу Ксантипу.

Г—д—н.

Ако се узмора женити

Моја Комшиница Јула разболе се једаред што но реч: на смрт. Комшија Лаза дворио је боже мој — како је само мого, а као што нигди никог не имадоше, није дакле могла боље ни желити.

Што је он боље око ње с'отим моја комшиница све горе, а знате зашто? за то, што јој је ваљда било жао умрети; није, већ зато што је мислила да ће се комшија мој одма ожени, па то јој ко није никако ишло у рачун.

Једаред је седио мало подаље од њеног кревета мој комшија и довршивао баш неку мушку ципелу. Урадости што ће скорим до неке мангуре доћи — поче звиждукати, и заборави на болесну жену.

Јаој наопако! сву снагу прикупи, те се мало усправи, разрогачи очи те поче онако врашки читати: „Е ушле виле у тебе, та знам ја да би ти једва чеко да цркнем, само да се жениш.

Нећу сунца ми жено, кад ти кажем!

На ове се речи мало примири болесница, и таман да сведе мало очи, опет враг не да комшији мира, већ поче да певуца. Сад већ није више жени ни требало, изврзе се онако својски на кукавног комшију. Док је она тако окренута зиду читала, дотле се комшија саго ближе свећи, на коју је неко гвожђе гријо, да опсец углајише. Како се дакле

саго мало боље, уједаред цвррр — опрљи брк. Скочи са столчице, па терај на огледало. У који је пар он скочио, у тај се мах и жена с' тешком муком окрене да види шта га је снашло; те кад га виде да је на огледалу — рече сасма очајно: „бре ушле виле у тебе с маторим секешом, да се изчловиш, па не би ти веровала да се нећеш одма женити.

Нећу жено кад ти кажем но!

Та нећеш ми ни недељу дана дати, а друга ће се већ шетати по кући.

Ал ја ти и опет кажем, да се нећу женити!

Па шта радиш на огледалу? сучеш бркове, јел! Еј боже, боже! само да ми је на једно око макар да је видим каква ће бити.

Па ја ћу ти казати баш ако ћеш да знаш, — то јест ако се узменим — каква ће бити.

Па каква запита радознала жена.

Узећу матору — когод наша крава што је (крава је била од шеснајест година.)

Ђ.

„Фрајла“ Милка.

Ала нешто „фрајла“ Милка
За природом јако гине,
чим погледи небо плаво
срећа јој на лицу сијне;

Па још кад у ноћи тавно
к' небу дигне очи лепе
и угледа звезде јасне, — — —
срце луна, груди стрене!

Та зар збиља „фрајла“ Милка
за природом тако жуди,
да чим коју „звезду“ спази
шире јој се миљем груди???

Да! јер њено ј' плаво небо
огрлица заручника!
а звезде? То су звезде
„њезинога“ иоручника!

Др. Казбулбуц.

Из суднице (у Босни).

Сељак (погнуо главу, па скретив руке на прима, стоји пред веломожним господином судцем, — обично каквим „Auscultantom“, Пољаком, — као пред иконом).

Судац: Но, шта опет маш ти там'?

Сељак: Аман! За Бога господине помози ми. Знаш кад је оно лане — — —

Судац: Ја немам време, теби тако дуго чујем, ти мораш жури, мам посал друго. —

Сељак: Та знаш господине, ја сам већ пет пута бива молио се, па ето никако ни абера, а знаш сиромах сам, па те молим, (да му позивницу).

Судац: А! ти тај човек, што молио због тењ-то? Слушај, ја теби сад цела ствар јасним. (Сад почне судац сељаку доказивати, како ствар стоји, али то са таквом збрком од речи: српско — чешко — пољско — немачких, да је сељак отвореним устима слушао и слушао, па кад се

судац већ заморио, тражећи згодне речи, како ће сељака још боље да убеди и видећи овога пазљиво слушање, рећи ће на послетку).

Судац: Но, так то јест! сад хајдиди до твога дома!

Сељак: Аман, господине молим те, па зар баш неће ништа бити од моје ствари?

Судац: Но, враг матер! Ја теби два ура цело ствар кажем, зар ниси мени разумио?

Сељак: Не алајишем вала баш ни беле! Ја мислим ти с' нешто енглески сам собом парбиш, а и незнаћаш бољан, да ти мени говориш.

Судац: Па ја баш говорим лепо хорватски.

Сељак: Ма но, но, то можда и јесте „хрватски“, ама знаш, ја разумијем само „српски“! —

Босанац.

Чудновато.

Зар то није чудно. . . .

чим подржим руку
ту на левој страни
чујем срца луцу;
а јуче га дадох
нашој сека Ани?!!!

„Др. Казбулбуц.“

Са мајалеса.

Прошле недеље провели смо се лепо на мајалесу певачкога друштва новосадске српске читаонице. Велик лепо јер се ова забава у слободном пријатном ваздуху може назвати тим пре лепом, што нас све лепо окружава. Лепа умилна женска лица, лепо певање, леп распоред забаве, леп ватромет и лепо пардон укусно — јело и пиће. Чисто гледам како се чело лепе читатељке намрштило а румен-уснице шапућу: „но ово је неко чудовиште, после наших лепих лица спомиње — наприказ“. А читаоц онет гуиња: „а што јест јест ово је прави гурман“. Е шта ћемо кад нас има свакојаких. Разни су „густови“ на свету, неко воле падају, а други попу. . .

Него збиља извините ме. Ја почео код мајалеса па оћу да свршим с' попом. Наш народ мисли кад сретне попу, да је срео своју — несрећу. У неколико има народ и право, нарочито ако је реч о ономе који је над поповима попа, јер куд ћеш горе несреће, куге и морије од оног у Карловцима. Зар неби г. г. приређивачи мајалеса извршили родољубиву залаћу, кад би га пустили на оној ваздушној лаћи о ватромету у ваздух. Постоји само питање дали би лађа могла одржати онај терет грехова, који леже на црној души неизабранога. . . .

Ал' да г. г. приређивачи. Морамо им скинути капу, управо летњи сламски шешир и признати, да су све учинили, да забава добро испадне. И она је заиста лепо испала. Дивно певање певачког збора припомогло је, да се дотле дође. Ја сам уживао у потпуном смислу те речи. Мислите да сам пио, певао и играо то мање. Не играм из принципа. Веле од игре се врти мозак, а мени то најмање треба, јер кад би

се после вратио у уредништво могао би написати свашта. Дакле нисам играо, већ сам гледао шта се око мене збива.

Било је већ вече, лепо, тихо мајско вече. Ма да се ватрогасни свирачи упињали из петиних жила и дували у своје трумбете, било је много њих од посетилаца, који се слабо обзирали на њихову свирку већ се забављаху сваки по свом начину. За једним се столом пило и јело, мало даје играху браћа Срби из темеринског сокака уз гајдаша Милана са лепим ратарским девојкама, а разуме се било је и шетње. „Курмахери“ чинили су своје, ал напоследку малаксали су и они. Та није ни чудо, од у јутру до 10 сати у вече „курисати“, говорити није мала ствар, мора се човек запенушити, као што се извесна господа запенуше кад им ко одкрепе истину. Ласкаве су речи све ређе, на послетку нема се већ ни о чем говорити. „Курмахер“ је тада обично у највећој неприлици. Таког једног гледао сам и на мајалесу. Сиромах наговорио се и наговорио, па већ незна шта ће. Иду тако, он ћути, њој досадно, а он ће уједаред да прекине ћутање са овом примедбом:

— Видите госпођице ово је на пр. — јендек.

— Видим . . . рече она и оде даље да се нашлава у „занимљивом“ забављању. Вратих се у круг играча. Један „џентлмен“ нагао се пред играчицом и учтиво упита:

Госпођице смем ли вас молити за идућу четворку.

— А да ли је она прошла?

Нисам чуо даље, јер ме је неки братац повукао под шатру, где се пије пиво. Попих неколико чаша па се вратих играчком кругу. Играла се четворка. Парова доста а играчи вољни. Но у сред свирке трумбеташа, брује по даље гајде. Пожурих се да видим шта ће гајдаш око четворке.

Гајдаш Милан свира лепо српско сремско коло. А неки се братац ухватио, па весело подвикује, па игра са својом пријом из оближњег села — т р а м б л а н.

Био сам задовољан. Видим бар да је све весело, а шта ћеш друго и да тражиш од мајалеса.

Око 11 сати вратисмо се кући исто онако весели, као и јутрос, само смо били нешто тежи, тежа нам је била — г л а в а.

И. И — њ.

Ч у д о.

Пре венчања тепали су:

душо слатка, име, рано!

злато моје, чедо драго

луче моје моловано!

А сада се часте вако:

ти вештице, стара лудо!

пијаницо, распикућо!!!

(зар то није право чудо)???

Др. Казбулбуц.

Ж е н а.

Нека „Муји“ жена
 колико му воља
 па нека је једна
 све од друге боља!
 Код нашега света
 паметна и штедна
 по кадкад се деси
 да ј' много и — једна!

Др. Казбулбуц.

Како ће човек омршавити?

Читао сам у неком немачком листу чланака у ком се научно расправља питање како ће човек најлакше омршавити.

Баш су ти Немци чудновати људи. Размеђу се са културом, пошли су у Босну да сеју културу међу Србима; недавно је Др. Менгер рекао у аустријском сабору да су само Немци културни народ, па ипак незнају ни на ово питање да одговоре. Истина овде треба и искуства а ми га баш доста имамо.

Одговор је прост.

Онај лекарски пацијент са дебелим трбувом ако неможе да омршави нека постане порезно-обвезни и угарски држављанин, па ће тако омршавити, да га ни сен неће познати.

„Füg.“

Женскиње

Таке су вам женскиње,
 Увек кажу: Не, не, не!
 Али за то ипак воле
 Да их људи моле.

Ко ће им угодити

На жељезници у једном препуном купе-у препирале се две госпође о отварању прозора.

„Ако се прозор одмах не отвори, мене ће ударити шлог“ — тврдила је једна.

„За бога, ако се прозор отвори, па ме ухвати промаја, онда ћу изданути“ — говораше друга.

Кондуктер, којег су обе звале није знао шта да чини, док се не сети један од сапутника, коме је свађа већ додијала, па не рече кондуктеру: „Остави те малко, пријатељу затворена оба прозора, док ову госпу не удари шлог; па их онда отворите, онда ће ова друга изданути, и ми ћемо бар имати мира од њих.“

Чудновато спасен.

„Тако је драги пријане“ — приповедаше Паја при чаши пива „ја баш могу богу захвалити што сам

још жив; јер три моја друга утопише се баш под ђупријом, о коју се чамац разбио.“

„Па како сте се ви спасли? — упита га неко из друштва.

„Ја? — ја нисам ни седао у чамац. Ја сам остао код куће.“

Суваров ретерира.

Славни руски војсковођа Суваров радо се са својим војницима шалио и био је пресретан ако је кога тако у теснац дотерао, да му овај није могао згодан одговор дати.

Једне ужасно ладне вечери стане Суваров пред једног стражара код његовог конака и упита га, колико звезда сад има на небу. Војник беше у први мах изненађен, али се одма досети, па рече: „молим, одма ћу их избројати,“ и поче збиља: „једна две, три“ — и т. д. — Ђутећи слушао је Суваров до хиљаде, али сад поче од зиме дрхтати, и видив да је војник бистра глава, рече му, измичући: „мани, мани, оне друге нек стоје не избројане.“

прибележио Др. Казбулбуц.

„Не мож' веровати, пријатељу, колико ми тетка из Б. својим посетама досађује!“ — „Па колко ти пута долази годишње? — „Двапут.“ — „Па то није много.“ — „Наравно није много, ал кад-год дође, остане свагда 6 месеци у нас.“

(Математика). Професор: „кажем вам, математика је непобитна наука, нпр.: Ако један зидар зида зид за 12 дана, 12 зидара свршиће га за један дан.“ Ђак: „Заиста, а 288 зидара у једном сату, 17,280 у минути, а ако има 1,036.800 зидара, то ће зид бити готов у секунду, тј. пре но што је који и једну цигљу метнуо.“

„Но, има већ 2 месеца, одкако смо се венчали па како се осећаш у браку?“ — „Сретан, пресретан драга жено; тако ми је омилио брак, да бих се, кад би те по несрећи изгубио, одмах наново оженио.“

„Зато, што си тако добар био,“ рече ујак малом Пери, „ево ћу те наградити (пружи му четворку и банку), „шта волијеш, четворку или папир?“ На то ће Пера: „Четворку завијену у тај папир.“

Одговори уредништва.

О. † † О. Хоћемо примити ако буде чему. У место дугачког писма и излишних питања боље да сте нам што од тих ствари послали, па би онда извеснија одговора добили.

Н—фору. Нос већи од кромпира, то је већ отрцано упоређење. Почетнику, младом писцу боље би доликовало да своју досетљивост мало финијим предметима обраћа.

Новије књиге и листови

WWW.UNILIB.RS при послане уредништву на приказ.

Тврдоглави Керабан од Жил Верна с франпускога превео Јован Несторовић. Књига I. и II. Београд 1886. Краљевско-српска државна штампарија. Издање књижаре В. Валожина. Цена обе књиге 3 дин. или једној 2½ дин.

Народна библиотека свеска двадесета Вишки бој сјевача Саво Матов Мартиновић црногорац, у Дубровнику. Накладом књижарнице Д. Претнера. 1886. Цена 25 новч.

Народна библиотека свеска двадесетпрва Кратка повјест краља босанских по изворима написао за младеж босанску О. Антун Кнежевић бошњак из Варцара, Б. О. С. Фрање Асизскога. Свеска II. у Дубровнику. Накладом књижарнице Д. Претнера. 1886. Цена 65 новч.

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ

КОЈЕ СЕ МОГУ ДОБИТИ

У ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ

ево су ове:

Буквар са сликама за срп. осн. шк. ново издање	16	н.
Упутство уз буквар за основне школе	10	„
Црквено слов. буквар са читанком ново издање	16	„
Читанка за други разред српске осн. школе	24	„
Читанка за трећи разред српске осн. школе	28	„
Читанка за четврти разред срп. осн. школе	34	„
Читанка за први и други разред нижих занатлијских школа, тврдо укоричена, 306 стр.	90	„
Рачунски примери за уч. 3.-ћег разр. осн. шк.	8	„
„ „ „ 4.-ог „ „ „	8	„
„ „ „ 5.-ог „ „ „	10	„
„ „ „ 6.-ог „ „ „	8	„
Зоологија за учитељске и више девојачке школе	80	„
Апостоли и Еванђеља у празничне и недељне дане, преко целе године с преводом српским и са 24 слике од епископа Платона, за школску и домаћу потребу има 292 стране	80	„
Наука из светог писма (за писање и на изузет учење) у основној школи — — — —	10	н.
Из Часослова оупражненіе въ чтеніи церковныхъ книгъ въ оупотребленію въ нар. оучилищехъ	9	н.
Извод из српске граматике. Својим ученицима саставио Ј. Живановић. II. издање — —	30	„
Немачки буквар за основне школе, по разним изворима израдио Стеван В. Поповић епархијски школски референт — — — —	16	„
Општи земљопис за српске народне школе у Угарској, превео по Кутнер-Мајеру и попунио Ст. В. Поповић епарх. школ. референт са 9 слика и мапом уз ово иде додаток: Наука о глобусу и мапама — — —	25	„
Један пут један — таблица на тврдој артији —	2	„
Историја Угарске, са уводом у историју света за ниже разреде средњих школа написао Др. Фрања Рибари, с мађарског превео проф. Милан А. Јовановић. Свеска I.	60	„
„ „ „ II.	60	„
Велика катавасија	1.	—

Мала катавасија	20	н.
Ћимнастичке игре са сликама. Део I.	1.	—
Одабране народне песме за учење на изузет у срп. основним школама друго издање	10	„
Дисциплинарна правила за учит срп. осн. шк.	10	„
Наставни план за срп. нар. учитеље	20	„
Нове метарске мере	10	„

Ко дакле жели да горње књиге из **прве руке** добије, нека се обрати подписатој накладној штампарији од које ће добити највећи књижарски рабат. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књижарама. **Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.**

РЕД ШЛОВИДБЕ.

Пошт. лађа 1886. до од 4. (16.) марта даље наредбе.

Из **НОВОГ САДА** у **ТИТЕЛ** у служби мешовитој: по-недељником и петком не пре 6 сахата у вече.

Из **НОВОГ САДА** у **СЛАНКАМЕН-ТИТЕЛ** и на по-тиске станице средом и суботом 5 и по сахата по подне.

Из **НОВОГ САДА** у **ЗЕМУН** и **БЕОГРАД** средом петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из **НОВОГ САДА** у **ОРШАВУ** и **ГАЛАЦ** средом, петком и недељом у 5 и по сахата по подне.

Из **НОВОГ САДА** у **ПАРИГРАД** преко **РУПЧУКА** и **ВАРНЕ**: недељом, у 5 и по сахата по подне.

Из **НОВОГ САДА** у **БУДИМПЕШТУ** сваки дан у 10¼ сахата пре подне.

У **НОВОМ САДУ**, 3. (15.) марта 1886.

ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

ГРДНИ ГУБИТЦИ, што их је велика Лондонска фабрика гвозденог намештаја „Godrigde Brothers and Comp.“ усљед најновијег пада Глезговске фабрике претрпела, тако су ју потресли, да је решила да фабрику за-твори и да свој силни намештај, што је преостао, а који је на свима изложбама одликован златним медаљама, за четврти део фабричне цене сасвим распрода. Ја дакле препоручујем од горње куће код мене налазећих се 400 комада гвоздених кревета (кревети су налик на приложену овде слику) за одрасле (дивно израђено и украс за сваки стан и собу), по нечувено багателној цени од 8 ф. (пре су коштали 32 ф. 50 н.). — Нарудбине се отправљају и појединце, док испана траје, и то сваки комад особито добар и без недостатка; новац се има унапред послати.

Ф. БУГАЊИ. — F. BUGANYI.

СТОВАРИШТЕ МАШИНА

У **БЕЧУ**, LANDSTRASSE KRIE, GLERGASSE.

Гвоздени кревети су особито у пролеће и у лето кудикамо бољи од дрвених, јер чувају да се у њих не увуче гад и нечистоћа, много су трајашнији и дају се расклопити.